

ТЖРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Орган на общите български търговско-индустриални интереси.

Редактор - издател: П. Д. Драгулев.

ПРИНАМИТЕ НАТЪ СЕДМИЧНО
ДОПОДАВАНИЕ, СРЕДА
ПЕТАК.
АПОНАМЕНТА Е:
Годишно 180 лв., 1/2-год.
60 лв., 3-месечно 45 лв.
Абонамента включват на
всичко 1-но число отъ ме-
сяцъ. — **ВНИМАНИЕ ПРЕДПЛАТА**

Цените за обавите еж.
За кв. саџиметр 2-50
из. за годишн, востали,
некролози 1-50 из. за едно
публикување; бадалси, ре-
шенски, циркулари и прото-
коли по 1-50 лева; ре-
гистрација на трговска и
индустриска фирми 10 из

Всичко што се отнеси до
востанка се адресира до:
„Таргов-Промислене За-
дига“, Варна, Востан“ б.

**АКЦИОН. АНОН. Д-ВО
за Търг. и Индустр. „СОКОЛ“
ГАБРОВО**

Производство на: АБИ, ПОЯСИ, ГАЙТАНИ, КО-
КАЛЕНИ и КОСТЕНИ ИЗДЕЛИЯ, ЧЕТКИ ЗА
ОВУЩА, ВАДАНАРКИ, РАЗМАЗВАЧКИ и др.

ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ. 3-8

Поповска Кредитна Банка

Централа ПОПОВО — Клон ВАРНА.

Акционерно Дружество

Основана 1921 год. Капитал 1,500,000 лева.

Извършва всички банкови операции.

Приема срочни и безсрочни влогове.

Социален оддел за зърнени храни.

Х. ПАЙКУРИЧ - ВАРНА

ПАРАХОДЕН АГЕНТ

За телеграми: ПАЙНУРИЧ — ВАРНА.

Телефон № 228.

Агент на Бразилско Холандско Парах. Д-во — Амстердам.

Агент на Шведска Ориентска линия — Гастебург.

Агент на Бюро Веритас — Париж.

Редовни линии между Континента и България.

Приема стоки, като издава директни коносаменти за всички пристанища на Континента и на Англия, за градовете от вътрешността на: Холандия, Белгия, Франция, Германия и Швейцария.

Директивни коносаменти за: Индия, Бразилия, Аржентина, Северо-Американските Съединени Щати и Скандинавските пристанища. 4-5

Результати...

В един от курсовите си бележници ние казахме: „Тези именно чести промени на курсовете са най-нежелателни, те тормозят целия стопански живот на страната“.

Тук трябва да кажем: "Те-
зи именно ожестителни про-
мени на курсовете трябва с
всички други условия и жер-
ти да се отблъсват и забав-
лят, защото те термелят и
тежко увреждат целият сто-
пански живот на страната".
Трябва да кажем това и с
всичките си сили, о всичката
на енергия да се борим, да
защитим даята: за едно по-
добре на курсо- на наши-
те пари не с легковаростта
на известни пиначи, които се
стараят да напишат уж веж-
ли, а забавлят очи, които
да, демокогия и с доброт
прошадат и даята: от бояди-
ганото чия: лавовия курс, дж

поединично на живота", което, при положението, що заема страната ни посред другите страни, при вътрешната управителна система, при на отроението на работническите маси и западащоата на производството, е равнозначуще с безжизненото и неминуемо стопанско разорение на страната. Напротив, силите ни да са насочени, енергията ни да бъде използвана в усилията: постепенно, предпазливо, строго предпазливо лева ни да добива своята цена, но и стопанският живот да бъде неуредан; в всичката си съвкупност стопанското положение да остане незаосигнато; чрез тия опити за повдигането курса на лева, страната да не претърпи едно ново разорение и непоправимо положение.

Така и става вжобще у

насе? С такава ли предприимчивост и смислена осторожност се действа от всички страни, от всички фактори при случанте, когато става преход от един ред на нещата към други, от едно положение в икономическия и стопански живот към друго? Не, не и пак не! Даже и тогава, когато е очевидно, че се заплашва, че се загрозява и умъртвява главният нерв на стопанският живот в страната, повтаряме, даже и тогава, не; даже и тогава партизанството ли било, особените лични интереси ли били, кривите и разрушителни принципи и доктрини ли били — всичко ни кара да вярваме, — пакостим, да думим собствения си стопански живот.

Нак ний преди два и повече месеца и тия охщияте колонии издигнахме своят слаб глас и вовехме факторите, правителството, икономистите и всички добросъвестни хора да дадат правилно разрешение, да дадат разумна насока, да съществуват искрено за възстановяване кукувата на бургажките търговци житари, които в разстояние на един месец, по причина на тежките и непоносими мита при износа тук у нас и при вноса в Цариград — един, стаения тяхен пазар за вжрнени храни — беха спрзи търговията си и се бориа за едно от малко-малко най-важно подобряние и улесняние в износа на храните. Но никой не послуша нито нашия глас, нито молибите на търговците и резултата беше, че търговците, особено търговците вагонджии по станции те и в Бургаа, които имаша храни на склад или на стиф, изгубиха, някои половинната, а някои цялите си капитали. Загубите, обаче, не се спреха само върху търговците — в много поголеми размери, много по-тежко беха понесени и от производителите, които беха спрени да привозват и продават тажко в разгара на кампанията — тажко в най-доброто и в най-огодното време за продаване на храните си, било защото цените беха тогава най-високи, било защото привоза беше още дееен, било защото времето беше онова, в което производителя е освободен от всяка друга работа и безотгубно би си принесел хранице на станцията. Никой не послуша гласът ни и молибата на търговците и отраната понесе тежки загуби. Загуби, които не можеха, освен да се рекоменират, без друго чрез поскачване живота на потребителя. Това е и резултата в действителност, както от после се види.

Новата причина, която на-
равно, ако не и в по-голя-
ма степен донесе и не се сви

ря да носи тежко сжрушителни резултати от 10 март т. г. насам, е постоянната колебливост и пакостната неустановеност на курса на левя, върху който, като предмет на тия наши разсъждения, е спряно вниманието на всички наши стопански оживения. Министра на железниците и пр., бидейки в Варна, е сдъхнал и признал факта пред лицата, с които е водил разговори, че бързото и силно повишение на левя ще нанесе тежки удари на народното ни стопанство, ще причини дълбоки рани на икономическите оживения и ще слома всяка воля, всяко творчество на блага и ценности. Това се съзнавало и от правителството се взимат нужните мерки да се поправи положението, да се избегнат крушенията.

Добре, но съжаденото така бързо и така немислено положение до днес, — от един месец назаем — свърши с грозни дефекти и тъкмо с обратни резултати от ония, които се очакваха от всеобщата радост, когато левя почна да се котира с една цена по-висока и по-висока, от колкото беше до 10 март. Грозните дефекти, плачевните резултати са, тия, че всички провинциални търговци на жита загонджии и други, изгубиха пари, много пари, грамадни пари — губейки на всяки прашан в борсата, или дивре в пиятата, вагон по 10 — 15 до 20 хиляди лева, 60% от станционните провинциални житари-търговци изгубиха делите си състояния, а други, върху това, останали и длъжници към банките и другите кредитори.

Не е по добра участта и на търговците житари в портовете — Варна и Бургас — които имат стифове и складове, готови за отпращане в отранство — старателно приготвени за експортване. И те понасят стотици хиляди лева загуби. Но особено грозно се проявява положението на някои от земеделческите синдикати, чрез които и косвено и пряко се засягат и самите производители, които са депозирали храните си или срещу ненадължно изплатена или дори срещу никак неизплатена отойност. Знае се при това, че капиталите на синдикатите са или на Б. З. Банка, или на Б. Коопер. Банка, или на голяма част от имотни хора на населението, в районите на които тях синдикати функционират като кооперативи. Увеличението курса на лева доведе до опростостяване на много от синдикатите, които сдвизмават с житарство — упростиаването е упростиаване на капитал на опенативни банки и на една грамадна част от производителите.

Резултатите са грозно тежки за целата страна, защото е умъртвен, начинаия от 20 март пасам, най-живенения, най-здравия, най-мощния нерв на народното стопанство, обмената с външни храни, защото търговията, притисната и одушена от „радостното“ илюзие е повишението на лева, направи невъзможни храните и търговците в унисон паникаха: „баста!“ Резултатите са грозно тежки, защото двете главни артерии, двата кръвоносни съда — варненския и бургаския портове — които разнасяха кръв и даваха живот на нашата търговия, които животворно влияеха на народното ни стопанство, се затвориха и стопанството ни никаква жизненост вече не е способно да прояви.

А прекомерният застои на търговията от другите отрасли, толкова мъчителен и непоносим тъжимо от датата на почиването да се колебаят и без установка да се променят курсовете, на що друго да се отладе, освен на общата причина? Факт неуспорим е, че всички ангажирани и в тия други отрасли търговци, на пример, колониялистите, мисли фактуристите и пр. и пр. търпят грамадни загуби — губят състоянието си. Факт е, че с тях картината става по-тъмна и до скъзи трагична, става съвсем прескърбя.

Има ли нужда да повтаряме и потретваме онова, щом сме казвали не единж, не и десет, а много по-вече пъти, че правителството трябва да си начертае една програма и по друга стопанска политика и да усвои една по друга диния на поведение спрямо творците на богатата и оздътатите на ценностите, да е по-искрено и по-чужанско към колективната стопанска душа, да мисли за стопанското развитие и народния напредък, да му е драго и особено скъпоценно преуспяването на всяка отделна творческа сила и да я дари не с цепеница, а с закрила и насърчение. Особено в сегашните моменти, когато става прехода от едно положение към друго чрез растежа на курса на българските пари и тоя растеж под влиянието на разостаните еликове на глупави огниопетци и пеононейци, не разсърждаващи и невиждащи по-далеч от нокт си, се копае гроб, се рови пропаст дълбока за родното стопанство.

Вѣрб.

Б. Р. Местната агенция на синдикалния консорциум на време успе да пласира храните, които бе ангажирана и щастли во изобилна катастрофата.

Печатница Д. Тодоров—Варна.

ЗРЖНЦА ПО ЕДНО В БРОЙ.

И каза Харберт Кассен:

Повтарям: търговията е игра, която се играе с двоица. Заради това „Чистото дело“, надживява по-малко чистото и честността ще спечели по-големи печалби, нежели измамничеството. Ето защо ни една търговска къща не би могла с измами, с мащеничество и с блъфове да се задържи макар до три поколения“.

Тези, които са взели на конвенцията руска горчица и не заплашат, нито повръщат горчицата, а отблъхват и арбитражният съд, могат да си вземат бележка.

Добро! об.

Монетните системи.

(Продължение от брой 8).

АЗИЯ.

Авганистан. Една в последните години в Авганистан почна да циркулира също ватната монета, сечена от самият него по 6 рубли. До това време там циркулираха само руските рубли, бухарската тения и индийските рупии, които и сега по-всемеетно се приемат в цялата страна.

Бухара. Паричната единица е сребърната тения, номиналната стойност на която се равнява на 50 сантима; 20 тения съставляват 1 тила, ватна монета, която се среща в циркуляцията доста рядко.

Бирман. Монетната система е както в Англия и Индия (по-долу пишем).

Хонконг. Монетната система е пиястра в 100 цента, отрува до 2 фр. 26 сантима.

Индия Англияска. (Бенгал, Хайдерабад, Долни и Горни Бирма, Пенджаб, Раджпутан и др.). Малка и Цейлон имат парична сребърна единица монетата рупия (Rupée), която се равнява, номинално, на 2 английски шилинга. Споменатият курс на 2 шилинга се държи до началото на 1871 год., когато, вследствие усиленото добиване на сребро, оветовната и цена силно спадна, а също рязко се измени и съотношението на среброто и ватното.

Рупията се подразделя на 16 анна — 12 пай.

1 пай е равен на 1 пайс $\frac{1}{2}$ фартинг.

3 пайс = 1 пайс = $\frac{1}{2}$ фартинг.

4 пайс = 1 анна = $\frac{1}{2}$ пенс.

16 анна = 1 руп. = 2 шилинга.

15 руп. = 1 ват, могуру = 1 англ. лира и 10 шилинга.

Сумата от 100,000 руп. се нарича „лак рупий“, а 10,000,000 рупий, т. е. 100 лак, се нарича „крор рупий“.

Индонезия. Французския (Анам, Камбоджа, Кохинхина, Тонкин) в сношението с индонезийците води сметка в французски франка, а също и в французски пиястри в 100 цента, равна около 2 фр. 75 сант.

Китай. Единичната равненна монета в Китай — „цян“ или „тун-цян“, наричана от русите „чох“, а от другите европейци „кеш“ или „сапек“. Чохите се наричат обикновено на връжница и се броят по връжките. В връжката (и-дзо-цян) трябва да има 1000 монети, но това рядко бива; обикновено в връжката има по 500 чоха, сметани за 1000 номинални. Въобще сметката на чохи в Китай е съвсем разнообразна.

Златна и сребърна монета в Китай няма. Златото се обменя като стока, в слатъци по 10 унци (дан). Среброто се приема също по тегло и сметката се води на унци или лян (в Русия „лави“). По тоя начин се получава една фиктивна монета лян (лави или „таел“), естот на част (по тегло), който се нарича от европейците „Мандарин“, а по китайски „фин“. Финът е равен на 1000 ли („чох“ и „кеш“).

Слатъците на среброто биват от три величини: големи, наричани по руски „ямба“, в 50

до 51 лана с не така големите, средните в 10 и повече лана и малките около 5 лана.

За малките сметки се употребяват клечета сребро, отрязани от слатъците.

Освен това в Китай свободно циркулират пиястрите и мексиканските долари.

Руските рубли свободно се приемаха в Пекин и Монголия, а в последните години те получиха в Северният Китай доста широко разпространение. Рублата на всекаде се сметаше 0.45 лана.

Всеки по-голям град има свои лани и курсът върху тях се установява два пъти в ден, в зависимост от наличността на среброто и търсенето му.

В международните сношения е прието сметането на тий наричаните „митнически лани“ (хай-чан-ляни) е по висок курс. Както и всяка друга сребърна монетна система, китайската валута е подхвърлена на големи колебания между 1 р. 37 к. и 1 р. 78 к., т. е. в средно 1 р. 61 к.

Корея. Единствената монета, която циркулира в Корея е медната, такава също, както и в Китай, но в връжката (наричана „лян“) сметат се 100 монети и 10 връжки съставляват единица от най-висок разред („кан“).

Тази монета се нарича „шун“ и струва около 2 сантима.

Среброто, както и в Китай, приема се с тегло.

Освен това в Корея циркулират мексиканските долари и японските ян (уен).

Персия. Сметната монета и алатна единица томана (7, 14 марки).

1 томан = 10 крана или 100 динара.

1 кран = 100 биети.

Също циркулират и руските империяли по 28 $\frac{1}{2}$ крана.

Сям. За сметна монета служи тинал по 80 фунг. Тинала струва около 70 коп.

Япония. Сметна монета — йена = 100 сен, проба 0.900.

Следва.

Световното тържище на захарта.

Чуждестранната преса се занимава твърде загрижено с въпроса за захарта — за предполагаемите липси в общото производство и за още по-големите и последици, ако се оправдаат тези предположения и страховете.

Цените на захарта в твърде късо време силно се повишиха, особено в Америка, от където иде веде чувствуваниято движение на цените към повишение.

Въпросът, или причината е в това, че в Америка изненадващо (неочаквано) се появи спекулацията с захарта, основана на която е лошата тази годишна реколта в Куба и повишението консумацията на захарта. И според тази спекулация, която обяснява скачането нагоре на цената не би трябвало да се подценява опасността, че, порано или по-късно, ще настъпи една чувствителна оскъдница от захар.

Тази годишната захарна реколта в Европа ме е такава,

каквато се очакваше. Само в Белгия и Холандия ще има около един милион тона по-малко от онова, което се пресмяташе. Когато се съберат всички цифри днеска, мажко ще бъде производството да събере 16 $\frac{1}{2}$ милиона тона. Миналият сезон е произведена захар 17 $\frac{1}{2}$ милиона тона, но за този сезон имаше и остатъци и от предишните производствата, каквито остатъци днеска няма никаде. Миналата 1922 год., консумацията на захарта се уголеми на 18 $\frac{1}{2}$ милиона тона. В Единените Държави се пресмята, че в 1922 г. се е консумирало един милион тона повече от 1921 год. В Англия е консумирана в 1922 год. захар 1,600,000 тона, а в 1921 год. — около 1,400,000 тона. За две години в Англия е консумирана захар в повече от 500,000 тона годишно. Консумацията в Франция и Германия също показва уголемяване. По между добре информирани кръгове владее увереност, че захарта ще се държи дълго време на висока цена. Още е рано да се предвижда до какви размери ще достигне производството на захар в Куба, но компетентни кръгове поддържат убеждението, че очакванията не ще се оправдаят. И кубенските и американските производители на захар смятат, че целият свят зависи от Куба да се задоволи с захар и че това ще зависи за винаги до като захарното ценово в Европа не достигне по-ранните, през войните, обеми. Тя дори и Куба да даде 4,000,000 тона, т. е. 200,000 тона захар повече, както се предвижда, не може да се каже от къде ще се задоволят останалите нужди на консумацията, които превземават и тази цифра.

Производството в Белгия спадна; в Чехославия има нещо повече; в Холандия спадна; но в много други места също дефицити се отбелязват.

Франция и Белгия забраниха вноса. За въвеждане е, че консумацията в Франция, вследствие високите цени, ще се намали; но Франция пак ще трябва да внесе твърде един количество захар, до като не достигне новата реколта. Още от сега се чувства втурването на импортери на захар в Куба, които в болшинството си са американци. За въвеждане е, че в няколко месеца захарта ще мине в ръцете на ограничено число притежатели и те, помимо кубенските производители, ще диктуват цените.

Напредъка в производството на тютюна.

Организацията на Пловдивската търговска камара „Ст. Вест“ съобщава, че на 1 март т. г. в складовете в Пловдив е имало 3,657,630 кг. От тоя тютюн 992,735 кг. бил стар, а остатъка нов — от реколтата на 1922 г. В същия ден в складовете в Стаминама е имало 143,359 кг. — стар тютюн 43,371 кг., а нов — реколтата 1922 г. — 99,987 кг. През март са намерени стари манипулирани и фенсентирани тютюни около един милион кг. Предполагателно събралт ни прави, ценка, че стари тютюни в складовете на най-важният тютюнев наш търговски център има едва — едва 1 $\frac{1}{2}$ милиона кг.

Цените, на които тютюните се продават сега са доста високи — Мармалийски „басма“ 150 до 200 лева кг.; Пловдивски „балакански“ или „ака“ 100 — 115 лв. кг.

Положението на нашите тютюни в европейските тържища през последната година, а също и показателите се цени в местния пазар са подеждаващи на съществено за нашите производители — у тях охотата за равняването на тая култура се е още повече увеличила и, пар-

ва събралт ни, че текущата година ще дочака края си с едно увеличение в производството на тютюна в двоен размер от това през миналата 1922 год. Очаква събралт ни едно количество от 40 милиона кг.

С готовност отбелязваме тук, че събралт ни едва сега иде да признае един факт, който ние още в брой 7 — преди месец — отбелязахме, като причина за покачването на нашият лев. Тоя факт е, че станалите продажби на нашите тютюни срещу български лев, дойдох в един такъв момент, когато се водеха разговорите и по репарациите, да подпомогнат вървянето, че репарациите поевтиниха чуждата валута и повдигнаха курса на лева, а не друг фактор. Обаче факта си е факт, че продажбите на тютюните, срещу които се внесе чужда валута, продадена на българският пазар по един издигнат курс на лева, дадоха своята дан в подобрението на валутата ни. Италианската режия, която купи 3 милиона кг. тютюн, бе заставена да закупи $\frac{1}{2}$ милиард лева, а това поохжи последните.

Една стара търговска фирма.

Старата търговска фирма в Бургас и София „Р. В. Миркович & С-е“, съставена първоначално — преди освобождението — в Цариград, а след освобождението — преместена в Бургас и, в последствие, разширила търговията си о клон в София, напоследък взе решение да прекрати съществуването си и това решение е изпълнено. Тя вече обяви чрез печата, че се е разтурила и че нейният близо половин век член и главен управител, достоуважаемият почетен член на Бургаската търгово-индустриална камара г. Георги Д. Жечков, в съдружие с друг член на общата фирма г. Марков (Ямблански) са поели активът и пасивът и, като са образували лична своя фирма „Г. Жечков & Марков“, на която седалището е тъй също определено в гр. Бургас.

Причините, които са наложили това решение на досегашните членове на тая стара, толкова реформирана, о тая висок морален престиж и тъй симпатична за българския и външния търговец слит, не са известни. Очевидно, че така бързо взето и така бързо изпълнено, решението е взето и изпълнено е направено под влиянието на стесни се издигнали и непреодолими обстоятелства. Но под влиянието на един или други обстоятелства вземано това решение, то не може от да не трогне сърцето на всяка българина, който знае и разбира каква загуба за търговска България е разтурянето и за винаги заличаването на тая стара и в най-добро име търговска фирма с т. индекс на редките търговски фирми, с които България се е всякога гордеела пред външния търговец свят. То не може да не затрогне болезнено душата на хилядите кланети на тая фирма в цеза България, които губят за винаги една търговска къща о позната козантиност и винаги, отнасяща се към тях с внимание, търговска общожителност и честни и благожелателни обноси и вниманието и даванията си.

Но факт е съществен. Отначалото на този месец, отрити о най-добро минало и ценни традиции търговска къща „Р. В. Миркович & С-е“ не функционира. Името и, фирмата и остана в анализите на търговската ни история, само като един оветз винаг, като едно знамение, което отразява в оветзи краски един по-славниколен преживян период и народополезна търговска дейност; представлява един символ, един условен образ о честна, твърда и уютостива търговия, която поставя България пред очите на външния свят в редовете на о временните културни търговски държави.

Нам е драго, обаче, тук, тия редове да отбележим другият — радостиваг факт, който се покрива окарбуа, произхожда от тоя, че една стара фирма, мачевна о нашето старо търговско съвезице, на която групата и без това е миниатурна — едва наброява 4—5 фирми. Тоя факт е, че делата, че истинна пасива на Миркович & С-е минават в новообразуваната фирма „Жечков & Марков“ — че неразделно о делата и, активата и пасивата и, към новата фирма минават и духът и традициите и, минава и телекта, който близо $\frac{1}{2}$ век — още от Цариград — е дирижира делата и. Довогува казват г. Георги Д. Жечков моралния шеф на новата фирма и биваг фактически таяж на разтурената о лицето, което вървеша и издигна фирмата „Р. В. Миркович & С-е“, след като ти се пренесе и воезана в Бургас; той беше воота, върху който се крепеше цялата и ограда, неговата железна ръка, неговият ум движеше всичко в нея — той и издигна и постави в редовете на пазарите търговски фирми, нжа всяко отношение — по капитал, добро име и пр.

О увереност, ако можеме да очакваме, че и новата фирма с делата си и чрез представителите си ще достигне ождия и висок морален растеж, голям престиж и заслужено добро почетно име в търговските среди. Затова нека поздравим съставителите и притежателите и.

Г. Ив.

Чужди продукти тържища.

10 април 1923 год.

Всичко в по за 100 кг. в фс.

Арменция.
Пшеница — 60; кукуруз — 94; овес 49; ечемик — 47. Вончото е Франко Буйнес-Айрес.

Чинаго.
Пшеница — 67-50; кукуруз 46; овес — 46.

Монора.
Пшеница — 77; кукуруз 64; овес — 57; брашно № 0 — 96.

Анаерс.
Пшеница 78/79 кг. — 88; кукуруз —

Прага. В Короня чехски
Пшеница — 175; ржж — 115; ечемик — 135; овес — 130; кукуруз нов — 120; брашно № 0 — 815.

Сарбия, В. дистри.
Пшеница — 445; ечемик — 295; овес — 290; кукуруз сурпеш — 315; кукуруз нов — 275. С български левове в Сърбия цените отговарят последователно: 623; 413; 406; 441; 358 лв.

Памука.

Известната, идваща от световните тържища донесът, че цените за еуропия памук отидоха към спадане: американският еула мид: се е нотираа в Англия на 24 март по 18'80 пенса фунта (453 грама), а на 31 с. м. е спаднал на 18'45 пенса. Памучната прежда, напротив, отиде към повишение; американската прежда от 32 twist — скочи от 21'5 пенса, колкото се котираше на 16 март, на 23 пенса на 30 март.

В нашата пияца, напротив, цените на преждата спаднаха при всичко, че тия известия проиждоха и тук. Спадането се дължи, ноторно е това, на по-важният курс на лева толкова, колкото и на извънредно слабата продажба в едно такова време, когато търговците имат да правят големи покрития към банките и в отстранство и желат да използват моментите на благоприятната за тях чужда валута. Оскъдността от пари ги заставява да продават на понижени цени.

Очаква се, че памука преа или към края на настъпващото лето ще падне много по-ниско в цените си.

ПРАГА — ЗАХАРТА.

Опита за тенденционни винове за ново повдигане в цените на захарта не ополучи. Известията от Америка, че захарта е паднала от 5'55 на 5'44 успокоиха тържището в Прага. Празното тържище сега е спокойно. От миналата кампания са останали малки количества.

МАРСИЛИЯ.

Кафе Рио екстр анад 239, Сантос екстра 276; обикновено 245 фр. 50 кгр. Франко борд; дървено (маслиново) алжирско масло: 500 — 510 Франко Марселия; нефт рафинирано 520 — 530; пшенично първо 530 — 540; маслина I кач. 400 — 420 за 100 кгр.; сапун бел сух марселияски от дървено масло 350 — 355; бела екстра 72 на сто масло 280 — 270; бела 60 на сто масло 230 — 240; бела за внос 65 на сто масло 240 — 245 за 100 кгр. парафин американски 50/52 125

Камбиялното тържище.

14 април 1923 год.

	4.IV	5.IV	11.IV	12.IV	13.IV
Германия	0.64	0.64	0.61	0.61	0.62
Франция	0.80	0.78	0.60	0.55	0.70
Англия	0.90	0.28	0.60	0.55	0.10
Италия	0.70	0.65	0.60	0.60	0.60
Швейцария	2.40	2.40	2.35	2.35	2.30
Турция	0.9	0.80	0.8	0.80	0.80
Романия	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
Индия	183.00	134.00	128.00	128.00	131
Сърбия	133	—	133.00	131	—
България	755	—	730	715	735

Курсовете на чуждата валута през последните дни отбелязват едно затвърдяване с тенденция на повишение. Така на 13 тог, днес, (тъжко един месец от стремителното понижение), след борсата в София са станали сделки: марки 0'62⁰⁰, Париж 880, Лондон 615, Италия 652 Цариград и 84⁰⁰.

Варнен, стокова борса.

15 април 1923 година.

Наложението става неизменно — пред страховете и мжкчостите в сделките. В предпраздничните дни спадането на цените следваше непрекъснато; но в празниците не донесоха нищо по-добро.

В първият пристигнал ден в борсата на 10 април, тя се отвори и затвори без никакви особености сделки. За пристигналите няколко вагона зимница и мисир, несериозно се предложиха цени: за зимницата 400 лева за 100 кгр., а за мисира 250 лева за 100 кгр. Продавачите не се опитаха повече да правят предложенията си, защото беше ясно, че купувачите нямат ориентировка за положението след празниците и, че нещат да купуват.

— 135 фр. за 100 кгр.; свежи парафинени 285, отваринови 250 фр. за 100 кгр.; какао 150 — 160 фр. за 100 кгр.; пшпер сайгонски бел 1180, черен 940 фр. за 50 кгр.; ориз сайгонски 115 фр. за 100 кгр.; чай Пеко 8'50 — 10'50 фр. кгр.

МЕТАЛИ.

Билър: миналата седмица в Лондон билър отново се затвърди в сделките за Standard 75 — 75'10, електролит 82'0 — 82'15. Олово — 28'15 — 29'30. Цинка отново поскупява с сделките върху 37'15 — 38. Малай — тържището бе бурно и изложено на големи колебания и промени. Цената от началото на седмицата стремително падна, от 236'10 в среда достигна до 224'15 (най-ниския курс) и сделките нотираха за Pellikan 231 докато банка Straits бе 239 — 240, а алюминията (без промена) 105 — 110.

ГРАДИВЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ.

Романия. — Голямо е тържението на градивния дървен материал и се още повече поддържа повишението на цените, което е последица от деваляцията (обесценяването) на романиянския лей. Според тържището в Букурещ цените са поразителни за кубически метр: трупици 1500 леи; за рендосани дъски 1000 леи; за брестови трупици 1200 леи; за буквени дъски 700 — 900 леи.

Сърбия

Смена на износните мита.

По решение на икономическо — финансов комитет при министър на финансите и с одобрението на министерския съвет, изменят се износните мита на пшениченото брашно: на 60 динара, а на всички други, в които влиза и кукурузеното, 40 дин. на 10 кгр.

Маслата, всички качества се освобождават от износно мито. Митото за „блок-ледера“ е изменено на 40 динара.

Сръбската Народна Банка от 11 т. м. пушта в опция своите нови пари от 1000 динара.

На 13 април пристигна и се продаде един вагон зимница по 555 лв. 100 кгр. Днес, вследствие известията за малкото затвърдяване на курсовете на чуждата валута, последва едно малко затвърдяване и на цените на зимницата. То се повдига и от Цариград, че житото се купува върху 14 гроша. На нашия износ, обаче, в тоя момент, пречат две обстоятелства, че стоите готови за износ са купени при цени много високи — 6.40 до 6.80 лева кгр., а от вътрешността няма изпращания никакви. Втората причина е, че и ларата е с по-долен курс за да може да покрие цената, на която са купени стиграните и депозирани храни, та могат те да се експортират.

Брашна.

Вследствие големото спадане в цените на житата, пристиганията са ограничени. В цялата литекла минала седмица на тукашната борса пристигна само 1 вагон жито, а през текущата — една само 5 вагона.

Житарите търпят огромни загуби. Мелничарите се безпокоят от страха, че поради спирането на пристиганията ще се принудят да затворят мелниците.

Цените на брашната се държат на:

№ 0 — 8 лева кгр., № 1 — 7'80 лева кгр., № 4 — 7 кгр.

Поради наложените запрети мита на брашната в Цариград експорт на луксови брашна не става никакъв. Мелниците поради това, са принудени да ограничат производството си за местни нужди и да произвеждат само типова брашна.

На всекаде, предвид на долините цени, производителите спряха да продава храни — по станциите и мелниците спреха да издат кола с храни.

Лияцата

13. април 1923 г.

Трагично бе положението на лияцата преди празниците, такова остана, а навярно, ще продължи и да бъде, до когато се урегулира паричния пазар по отношение на валутата — чуждестранна и наша.

Цените на много от колониалните и манифактурни стоки, под влиянието на востан и големите безпаричие следват в един път на омокване, но нищо не помага — купувачи няма. При това и цените макар към омокване, не могат да се задържат нито един ден — ежедневно се калкулират съобразно с движението и колебанието на валутата и намиращите се стокове, или според внасянията.

Железарските стоки, водени от известията от отстранство, същото нямат точно установени и, поне, за къде време задържани цени; и те се влияят от курсовите колебания, от безпаричието и от нуждите на търговците за покриване. За тоя артикул се предвижда към май едно по-голямо оживление. За него се запазват резерви.

Считама за изпитно и безцелно да даваме ценоваписи, защото ще бъдат безпредметни за търговците и вътрешността.

Мореплаване.

Параходи, които пристигнаха и се очакват да пристигнат в Варненския порт:

На агенция Методи Станев: s/s „Grodno“ ще пристигне на 25 април от Анверпур, носещ 150 тона манифактурни стоки.

s/s „Polo“, ще пристигне към 10 май от Лондон и Анверс с неизвестно за сега какви стоки.

На агенция Х. Паймурч: s/s „Baschus“ пристигна на 11 април и разтовари 62 тона раз-

нородни стоки. От тук натовари 23 тона аналитова сол и на 12 април замина за Хамбург.

s/s „Pollux“ ще пристигне към 22 април от Амстердам, носещ 65 тона разни стоки.

s/s „Sulina“ ще пристигне от Гьотебург (Швеция) към 22 април от Анверс, носещ 40 тона джамове.

На агенцията Лойд Триестино: s/s „Lactenil“ пристигна на 8 април, като разтовари 117 тона разни стоки от Италия. От тук натовари 324 тона храни за Италия и Гърция и 46 тона тютюн за Италия. Замина обратно на 11 април.

s/s „Абашия“ се очаква да пристигне от Италия на 22 април, носещ разни стоки.

На агенция Дюрон & Раделия: s/s „Jaques Fraissinet“ ще пристигне към 20 април от Марселия и Генуа, носещ колониални и манифактурни стоки. От тук ще отпътува за Браила.

s/s „Jean Jacques“ — към 25 април от Марселия и Генуа, с колониални и манифактурни стоки. Ще се върне обратно за Марселия, като ще натовари храни (вжрени) и яйца.

s/s „Zeus Fraissinet“ — към 18 или 20 април, идещ от Браила via Марселия.

На агенция Брата Раделия:

s/s s/s „Юни“, „Гослар“, „Алфа“, „Египтиан“ и „Андалузиан“ пристигнаха на 3, 5 април: първия натовари 3000 тона храни, 1100 каси яйца и други за Марселия; втория разтовари 500 тона разни стоки от Хамбург, Бремен и Штетин. Замина за за Кюстенджа; третия натовари 130 тона кноспе и замина за Хамбург; четвъртия разтовари стоки 260 тона; петия разтовари 300 тона стоки.

Очакват се да пристигнат:

s/s „Ladia“ — към 14 април от Цариград да натовари вжрени храни.

s/s „Mardinian“ — към 13 април, носещ 100 тона разни стоки.

На агенция Брата Трояно:

s/s „Florparh“ — към края на тоя месец, носещ разни колониални стоки и манифактура. От тук ще замина за Браила.

ХРОНИКА

„Горно-Ореховска Банка“, акционерно дружество в гр. Горна Ореховица, с капитал 2 милиона лева е единичното финансово заведение, след клон на Б. Н. Банка, което обслужва стопанския кредит в тоя град и съдейства на търговията и индустрията да се развиват. Сжщата банка е приключила баланса си за 1922 г. с следните резултати: запазен фонд 70,555 лв., срочни влогове 1,247,551 лв., текущи кредиторни сметки 3,913,803 лв., реализирана печалба за сжщата година 405,879 лв. — дава 12% запазен фонд; 4% тантени на управителния съвет и дивиденд по 30 лв. на акция. Баланса ще се разгледа в общото годишно събрание, свикано за 29 т. м. Можем да подкажем не само личата, които такава вещо ръководиха работите на банката, а и г. г. акционерите с отличните успехи на това полезна за стопанския кредит заведение в един от добрите вътрешни търговски центрове с отлично оживление на търговията.

Варненската търговска камара в състав от всички местни членове, на 10 т. м. е обсъдила въпроса по предписаните правила и нареждания за запазване чистотата и здравината на новите банкноти, пуснати в обращение, както и последиците от неспазването на тия правила и нареждания и е дошла до заключение, че и при най-добрата воля за опазване чистотата и здравината на банкнотите, както и при най-

предпазливото манипулиране в обращение им, не възможно е да се запази чистотата и здравината такава, каквато се предписва и изисква от установените правила и нареждания, пропратичащи от закона за банкнотното обращение и решила е да се ходатайствуват пред управлението на Б. Н. Банка и респективните министри за вписане едно изменение и облекчение в тия правила и нареждания. За да бъде изчерпателна в наложението на митовите и съображенията си и за да разчита на успех в интервенцията си, тя е избрала комисия, която да работи проект за отмененията и измененията, които сегашните правила и нареждания трябва да претърпят, а същевременно, да покани и другите камари да я подкрепят в интервенцията й. Комисията набрана за изработване проекта на наложението състои от банкери и търговци.

Комисията, състояща от трима представители на държавата и от управителния съвет на Българското параходно дружество, на 10 т. м. отвори офертите, представени направо, или чрез свои представители от корабостроителницата, за направата на един параход за същото дружество, по плава на изработените и приложени към тържестното дело чертежи. Те представяват типа на корабостроителницата „Дойче Верке“ в Хамбург, който директора на дружеството г. Каракашев и члена на управителния съвет на същото Д-р Екимов, в обиколката си миналата година, посетиха и се опознаха. Още не е официално обявено върху коя от офертите пада избора; но това, което като поджежен тълнеж се чувствава е че членовете на комисията са раздвоени на две: една част от комисията е за офертата, именно, на „Дойче Верке“, а друга част не и споделя, защото тоя тип е с малко обемисти бунери и се отличава с още други недостатъци и неудобства за целта, за която парахода се поръчва. Главно, недоволните от тоя тип са компетентните лица в комисията. Не е чудно и тоя търг да иде за лудо.

Новата тарифа на Б. Н. Банка, влизаща в сила на 16 т. м. предвижда увеличение на скомото до следните размери: за заем с ерещу сметка 9 на сто; заем с ерещу ипотека — 10 на сто; безсрочни влогове на банката — 4 на сто; безсрочни влогове на частни лица и учреждения — 5 на сто; срочни влогове за 3 години — 6 на сто; срочни влогове за 5 години — 7 на сто; срочни влогове на благотворителни д-ства за 3 години — 6 1/2 на сто; за 5 години — 7 1/2 на сто. Портото и таксите се удвояват. Таксите за удостоверения на гаранции срещу вписи на заповед стават 5 на сто.

Революта на зърнените храни в царството, според данните на нашата статистика, се начислава всичко на 2,133,876,207 кгр., придобити от 20,737,153 засеяни декари земи. Произведените храни се разпределят, както следва: 1,026,148,707 пшеница, посеяни върху 9,007,259 декара; 189,320,135 ржж — върху 1 милиона и 789,148 декара; 118,360,707 смес — върху 881,521 декара; 259,991,893 ечемик — върху 26,161,1-2 декара; 132,727,900 овес — върху 1,423,292 декара; 8,870,894 лемец — върху 78,976 декара; 6,170,999 просо — върху 549,655 декара; 398,180,796 царевича върху 5,313,424 и 3,604,177 ориз — върху 27,420 декара. Тези цифри са перотните — първа ще се определят сжщияските.

Повтаряме молбата си за изплащане абонаментите.

Пазета новите банкноти, защото по-лесно повредена и предпазена в банката за обмена банкнотите, по видът и размера на повредата, си, губи от стойността си, както следва:

Напълно без стойност остана банкнотата, която представлява клас по-малък от половината. Не важни класе съдържат ли или не М-ра на банкнотата и буквата на серията.

Наполовина (50%) се заплаща на клас равен на половината на банкнотата, но съдържат един цял М-р и буквата на серията.

Също на половина (50%) се заплаща за банкнотата съдържача два повредени номера, от които, на които може да се установи целия М-р.

Три четвърти (75%) — за клас от банкнотата по-голям от половината и, ако са запазени двата и М-ра и буквата на серията.

Четвърти, пети (80%) за банкнотата омачкана, лекодосана, небрежно съхранявана, въпреки която има писано, е запазен печат, ако и здрав и цела.

Телеграмите за в странство се таксуват с български лев по швейцарски курс, сметан в деня на подаване самите телеграми, за който на станциите своевременно се дават сведения.

Телеграмите се таксуват, както следва в швейцарски франка: За Европейска Турция, Сърбо-Хърватско — Славонско, Румелия, гръцките владения на Тракия и гръцките острови по 0'15 фр. на дума; за Австрия, Полша, Италия и Чехословакия — 0'25 фр. на дума; за Швейцария — 0'25 фр. на дума; за Франция и Германия — 0'25 фр. на дума; за Белия — 0'33 фр.; за Испания — 0'36 фр. за Дания и Холандия — 0'37 фр.; за Португалия, Швейцария и Люксембург — 0'40 фр.; за Англия — 0'42 фр.; за Австрия Турция — 0'25 фр.; за Египет — 1'25 фр.; за Архипелага — 0'25 франка.

Б. Н. Банка плаща лихви за три години 6 на сто; за пет години 7 на сто; за десет години от благотворителни дружества, църковни енории, фондове 6 1/2 и 7 на сто; за суми на текуща сметка 6 на сто.

Протастните такси за полици на Б. Н. Банка са: до 1000 лв. — 14 лв. такса и 6 лева герб; 1001 до 2000 лв. — 19 лв. такса и 6 лв. герб; 2001 до 4000 лв. — 24 лв. такса, 6 лв. герб; от 4001 на горе — 24, плюс 4 лева за всяка друга или част от хиляда и 6 лева герб.

Б. Н. Банка открива специални сметки срещу стоки, правни и ваем срещу равни храни, захар, кафе, ориз, оризова арпа, фасул, метали, сапуни, маслини, вощи, спиртни напитки (освен вино и бира), сол, пашкули, ажда и вължарски изделия, тютюн, папироси и др. тютювени изделия, дървени материали, брашна чисти, фабрични керемиди за строителство, хартия, газ, кожни гоненици, оази, агнешки и пр., обработени кожи, семени маслодайни и др.

Ноя на Бургаското пристанище, по причина на уголеменият трафик, е станал вече недостатъчен да побира всички пристигащи в пристанището кораби. По причина теснотата и липсата място да се настъпят българския в/с „Варна“ и един французки параход от линията „Фрейсине“, вратели бяхме на една сцена и на размяна на думи, които не са желателни. Нема пужда да се подкача портото управление, с мотивиран доклад, да докладва за всички недостатъци в порта, които изискват едно по-бързо поправяне, за да не пречи на търговията. Същевременно, да се разяснят и разширението необходими да отпадат да има място за по-малки кораби, които спират в него.

Фабрика „Ирида“, акционерно д-во за ютени изделия е свикала общо годишно събрание на 14 т. м. Общародният и балансов отчет, че капиталът е 8 милиона. Операционната си изтекла 1922 год. е състояла, както следва: кредитори — 516,088 лв., текущи сметки — 107,650 л., акцепти — 1,143,063 лв. Реализирана е печалба (чиста) за същата година 220,877 лв. Определения дивиденд на акция с 3000 лева и 10% се разпределят за тантиеми на управ. и пров. съвети и възнаграждение на чиновниците и служащите. Нека отбележим, че чистата печалба е значително намалена вследствие извършените разходи за ремонтване на фабричните здания и за вътрешните технически подобрения.

Закон за гербовия збор ще влезе в сила на 1 май т. г. В него има наредби двусмислени, еластични, непълни и такива, които отварят много и широки врати за глосби. Трябвало би всяка, който иска да избегне тежките глосби, които този закон предвижда, добре да го проучи, добре да проникне в истинския негов смисъл и дух. Но това не е достатъчно. Необходимо е отделни при финансовото министерство за всякакви неясноти, противоречия, двусмислени и непълни неговите положения да даде необходимите разяснения и опжтвания. Това е право и логично, ако от деления не иска да изпадне в безсходността, както преди 1—2 години, когато с наредби, които противоречаха едно на друго или се едно друго отменяваха, само то, а и търговците беха се поставили в чудно какво да правят и как да изпълняват тогавашния закон за гербовия збор.

Първият пострадал от наредбата за опазване чистотата и здравината на банкнотите в Варна е Сараф Киор Осман. Той се явил в клоната на Б. Н. Банка да му се сменят една от новите 1000-левови банкноти. Чиновникът от гишето забелязал, че въпреки чистотата има два отпечатка от два пръста, които я леколедисали и съгласно наредбата не можел да му плати повече от 800 лв. Осман не се съгласил на това и казал банкнотата си навад, обаче в това състояние никой друга банка не иска да я вземе и той наместо 800, сега губи 1000 лева, защото хилядарката му пред никого не струва пари — всеки се пазил от неприятности и главоболие и я повърща колчим Осман е поднесо некому. „Ях арабим!“ и това нещо доживехме — при пари да сме без пари! В коя друга вема го има това? с болка на душата си ни каза Киор Осман.

Производството на ориза през 1922 година у нас е пресметнато на 9,385,200 кг. арпа, т. е. непрегнетен. Рандемана в пречистваната му е излязло 60% чист ориз и около 600,000 кг. кърма (строшени зърна) или общо 5,242,800 кг.

Пловдивската и Т. Пазарджишката водни секции са определили вече площта, която ще се посее с оризова култура през текущата година. Тя излязла за двата посевни района на 47—48 хиляди декара.

От производения т. г. блж. ориз до сега вече е планирано едно количество около три милиона кг. От останалото количество определя се за наваара общо до 800,000 кг. — другото ще се запази от производителите за посеви и други цели.

Софияската търговска камара свика редовната си 28-годишна сесия на 25 т. м., в която между другото, на дневен ред е поставила разглеждането и одобряването правилника на външнотърговското бюро.

Работници, Занаятчий, Кооператори, Търговци, Индустриалци:
застраховат СВОЯ ИМОТ, СВОЯ ЖИВОТ и ТРАНСПОРТА на всички наши СТОКИ САМО при
Франко-Българското Застрах. Д-во
„ЕВРОПА“

което има 6,000,000 лева напълно внесен капитал и което има мощни презастрахователни връзки в Франция, Италия, Норвегия, Америка и пр.
Условия на Д-то са най-изгодни, изплащанията на загубите бързи и без всякакви удржки.
ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ, ул. „КЛЕМЕНТИНА“ 10.
Агенции във всички градове и по-големи села в царството.

БЛУМ & РОЗЕНЩАЙН
„Ниротска“ 12
СОФИЯ

Представителство на Изростепенна къща за доставка на екстракти, химикали, сурови кожи, сурогати, колониал и манифактура.

БАЛАНС

Банка „ТРУДОЛЮБИЕ“, Акционерно Д-во за Индустрия, Търговия и Кредит — Варна.

Приключен на 31-й Декември 1922 год.

Актив

1	Каса	1275715
2	Неизвикан капитал	1596000
3	Портфей	22396785
4	Текущи сметки	114528715
5	Недвижими имоти	322000
6	Службени дела	5855568
7	Ценни книжа	30425
8	Мобили	28620
9	Кореспонденти	449150
10	Депозирани ценности	169650
11	Полици за чужество	41494
12	Депозирани полици	184630
		360441338

Пасив

1	Капитал	3000000
2	Запасен капитал	11882708
3	Влогове	17948871
4	Непосредствени дивиденди	1882
5	Непосредствени данъци	102658
6	Депозити на чуждестранни	169650
7	Седанги на полици	43694
8	Депозити на полици	184630
9	Загуби и печалби	8904978
		360441338

Сметка „Загуби и Печалби“

за 1922 год.

Да дава

1	Общи разходи	
а)	Задължителни	120780
б)	Учредителни разходи	4812
в)	Канторски разходи	2954510
2	14% тантиеми за Управ.	1246695
3	4% тантиеми за Проверит.	3562
4	2% тантиеми за чинов. и служащи	178099
5	На разполож. на Общото събр. на акцион.	7123984
		24418688

Да дава

1	От лихви	18544188
2	От такси	9900
3	От провизии	48846
		24418688

ДОКЛАД

от Проверителния съвет при Банка „ТРУДОЛЮБИЕ“, Акцион. Д-во за Индустрия, Търговия и Кредит, гр. Варна.

Господа,

На основание чл. 202 от Търговския закон и чл. 115 от Банковия закон, Вишваме да удржите годишния „Баланс“ и сметка „Загуби и Печалби“ за 1922 год., които са точни и верни извлечения от Банковите книги и освободите от отговорност Управителния съвет за цялата 1922 година.

Варна, 18 Март 1922 год.

Проверители:

Тодор Янинов,
Захарий Д. Христов,
Никола Котаров.

Забележка: Имената за общото годишно събрание, което ще стане на 22 април т. г., е общародна и брой 284 от 20 март т. г., на „Държавен Вестник“.

ХРИСТО МЕТЕВ
ГАБРОВО

ПРОИЗВЕЖДА

разни видове президи от местни и чуждестранни вълни, лби, полен, гайтан и чисто вълнени платове.

За телеграм: МЕТЕВ — Габрово.
Телефон № 118.

ПЛУГОВЕ

„ГЛИГАН“

Хуго Шобер — Русе.

ДВОРНО МЕСТО

470 кв. м.

на лъка на ул. БУЛЕВАР,
ОЛИВНИЦА и ул. КАРАДЖА
продава се. За сведения в
редакцията на „Търговско Промислена Защита“.